

In-Service Teacher Professional Development

Програма
післядипломної педагогічної освіти
вчителів іноземних мов

In-Service Teacher Professional Development

Програма
післядипломної педагогічної освіти
вчителів іноземних мов

Програма післядипломної педагогічної освіти вчителів іноземних мов

Керівники проекту: О. Я. Коваленко, О. П. Шаленко

Укладачі: Т. В. Гора, Л. М. Костецька, С. М. Куриш, Х. Б. Левицька, Т. Г. Пахомова, Т. В. Редченко,
Т. В. Свиридюк, М. С. Трифан, Л. В. Уруська

Редактор: О. П. Шаленко

Макет та оформлення: А. С. Переводчик

Навчально-методичний комплекс складається з Програми післядипломної педагогічної освіти вчителів іноземних мов, методичного посібника для викладачів-тренерів та посібника для вчителів-слухачів курсів фахового удосконалення.

Програма враховує основні українські та європейські концептуальні документи з мовної освіти та ґрунтується на професійних компетентностях вчителів. Вона покликана задовольнити професійні потреби всіх категорій вчителів завдяки гнучкій модульній організації запропонованих навчальних матеріалів. Програма сприятиме професійному розвитку вчителів впродовж усього життя, подоланню стереотипів щодо ролі вчителя як ретранслятора інформації, а також заохочуватиме використання інформаційних та комунікаційних технологій в освіті.

Навчально-методичний комплекс розрахований на вчителів всіх категорій та рекомендований до використання в системі післядипломної педагогічної освіти вчителів.

Рецензенти:

І. М. Романишин — Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

І. В. Самойлюкевич — Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання іноземних мов та прикладної лінгвістики Житомирського державного університету імені Івана Франка

П78

Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

УДК 373.091.12:005.963]:81'243(07)
ББК 74.268.1р7я77
П78

Table of contents

CURRICULUM

In Ukrainian	1
In English.....	19

CORE COURSE

Module 1. Getting Started	
Unit 1. How Learners Learn Language.....	39
Unit 2. Learning Styles.....	55
Unit 3. Lesson Planning.....	65
Module 2. Language Awareness	
Unit 1. Teaching Vocabulary.....	81
Unit 2. Teaching Grammar.....	107
Unit 3. Mistakes management.....	121
Module 3. Skills	
Unit 1. Teaching Listening.....	137
Unit 2. Teaching Speaking.....	147
Unit 3. Teaching Reading.....	165
Unit 4. Teaching Writing.....	179
Unit 5. Integrated Skills.....	197
Module 4. Classroom Issues	
Unit 1. Classroom Management.....	211
Unit 2. Learner-Centred Classroom.....	231
Unit 3. Task-Based Learning.....	247
Unit 4. Introduction to Learning Technologies.....	265
Unit 5. Testing.....	275
Module 5. Reflective Practitioner	
Unit 1. Reflective Practice.....	289
Unit 2. Teacher Portfolio.....	299

ELECTIVE UNITS

Unit 1. Motivating Teenagers	311
Unit 2. Mixed Abilities.....	339
Unit 3. Culture	363
Unit 4. Project-Based Learning (PBL).....	377

ASSESSMENT.....	391
-----------------	-----

ПРОГРАМА

Вступ

Створення нової програми для інститутів післядипломної педагогічної освіти вчителів, ініційоване Міністерством освіти і науки, молоді та спорту, свідчить про довгопривалу плідну співпрацю Міністерства та Британської Ради в Україні. Перший спільний проект було здійснено у 1998–2002 роках згідно з тогочасними потребами. Надалі він підтримувався різноманітними видами діяльності: конференціями, майстернями, літніми школами, що проводились у межах національних та міжнародних програм. Проте нові реалії сьогодення вимагають змін до рівнів володіння іноземними мовами, визначення нових підходів до добору змісту та організації навчальних матеріалів, використання адекватних форм і видів контролю.

Нова програма укладена групою методистів обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти за матеріалами, підготовленими експертами Британської Ради.

Обґрунтування

Особливості діяльності вчителя у нових умовах навчання вимагають розвивального, діяльнісного спрямування організації навчального процесу, а відтак — перегляду змісту програм фахової перепідготовки вчителів англійської мови, створення сучасного навчально-методичного забезпечення та подолання усталених стереотипів щодо ролі у навчально-виховному процесі вчителя як ретранслятора інформації. Програма враховує такі чинники:

- державний стандарт початкової та базової середньої загальної освіти
- навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів
- запровадження першої іноземної мови з першого класу в усіх загальноосвітніх навчальних закладах з 2012 року
- запровадження другої іноземної мови з п'ятого класу в усіх загальноосвітніх навчальних закладах з 2013 року
- інтеграція інформаційних та комунікаційних технологій у процес навчання
- Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти
- документ Ради Європи «Мовна освітня політика України: аналіз та рекомендації».

Структура та зміст

Програма пропонує основний курс, модулі та спеціалізовані курси за вибором.

Основний курс	Рекомендована кількість годин (45 хв.)
Модуль 1: Вступ	12
1. Як учні вивчають мову	4
2. Особливості сприймання та засвоєння навчального матеріалу	4
3. Планування уроків	4
Модуль 2: Мовні аспекти	14
1. Навчання лексики	4
2. Навчання граматики	6
3. Ставлення до помилок учнів	4
Модуль 3: Уміння	25
1. Навчання аудіювання	4
2. Навчання говоріння	6
3. Навчання читання	5
4. Навчання письма	4
5. Інтегровані уміння	6
Модуль 4: Організаційно-педагогічна діяльність вчителя на уроці	21
1. Організація уроку	4
2. Особистісно зорієнтоване навчання	4
3. Комунікативні завдання у навчанні	5
4. Вступ до ІКТ	4
5. Оцінювання та тести	4
Модуль 5: Рефлексивна діяльність вчителя	8
1. Рефлексія	4
2. Портфоліо вчителя	4
Загальна кількість	80

Основний курс може бути доповненим модулями за вибором, які добираються відповідно до професійних потреб та інтересів учителів.

Модулі за вибором	Рекомендована кількість годин (45 хв.)
1. Заохочення підлітків до вивчення мови	5
2. Особливості навчання мови у різнорівневих групах	5
3. Соціокультурний аспект навчання мови	5
4. Проекти у навчанні	4

Пропонуються також спеціалізовані курси за вибором для задоволення окремих професійних потреб вчителів.

Спеціалізовані курси за вибором, що пропонуються Британською Радою	Рекомендована кількість годин (45 хв.)	
	очні	онлайн
1. Кроки до успіху (для молодих спеціалістів)		60
2. Англійська мова у початковій школі	30	35
3. Викладання англійської мови у середній школі	50	60
4. Особливості використання інформаційних та комунікаційних технологій у навчанні англійської мови	40	50

Зміст програми ґрунтується на професійних компетентностях вчителів. Вона допомагає їм здобути більш високий рівень відповідно до Рамки безперервного професійного розвитку, яку розробила Британська Рада, і яку удосконалила та адаптувала робоча група проекту.

Підхід та методологія

Програма пропонує особистісно зорієнтований підхід до освіти вчителів, навчання через використання комунікативних завдань і враховує їхній власний досвід. Вона підтримує організаційно-педагогічну діяльність вчителя на уроці, а також сприяє рефлексії здобутого досвіду навчання.

Програма заохочує вчителів до створення електронного портфоліо для підтримки безперервного власного фахового удосконалення. Е-портфоліо допомагатиме планувати, аналізувати та оцінювати свій професійний розвиток. Вчителі зможуть презентувати зразки власної роботи, свій досвід упродовж певного відрізка часу, демонструючи в такий спосіб своє професійне зростання. Е-портфоліо може також використовуватись під час атестації як елемент самооцінювання вчителем свого професійного розвитку.

Цільова аудиторія

Програма покликана задовольнити професійні потреби всіх категорій вчителів. Це стало можливим завдяки гнучкій, модульній організації основного курсу. Для певної категорії вчителів вона містить модулі обов'язкового основного курсу, доповнюється модулями за вибором та спеціалізованими курсами (як очними, що пропонуються інститутами післядипломної педагогічної освіти, так і онлайн, які забезпечуються Британською Радою).

Формування кінцевого варіанту Програми для певної категорії вчителів здійснюється методистами обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти після вивчення потреб і рівня професійної підготовленості вчителів.

Загальні цілі

Програма має на меті:

- сприяти професійному розвитку вчителів упродовж усього життя через рефлексію власної фахової діяльності, а також шляхом самооцінювання та співпраці з іншими вчителями
- подолати усталені стереотипи щодо ролі вчителя у навчально-виховному процесі як ретранслятора інформації та сприяти їхньому усвідомленню власної ролі як організатора процесу навчання, що зосереджує особливу увагу на учінні та навчальних досягненнях учнів
- заохочувати використання інформаційних та комунікаційних технологій в класі та поза класом задля підвищення ефективності та інтерактивності навчання
- вмотивувати вчителів до використання ефективних інструментів професійного розвитку, а саме: аналіз урочної та позаурочної діяльності, спостереження уроків, рефлексія, е-портфоліо та інше.

Результати курсової підготовки

Закінчивши курс фахової підготовки, вчителі зможуть:

- продемонструвати уміння рефлексії та самооцінювання шляхом ефективного використання засобів професійного розвитку
- аналізувати основні розбіжності між процесами підсвідомого та свідомого оволодіння мовою, а також продемонструвати володіння технологіями сприяння процесу учіння та досягнення учнями поставленої мети
- аналізувати переваги та недоліки інформаційних та комунікаційних технологій, а також визначати шляхи їх інтеграції в навчальний процес
- використовувати ефективні інструменти професійного удосконалення/самоудосконалення.

Оцінювання

Оцінювання є невід'ємною складовою професійного удосконалення і використовується для визначення загальних результатів підготовки (підсумкове оцінювання), а також результатів вивчення окремих модулів (поточне оцінювання).

Основний курс, модулі та курси за вибором пропонують низку завдань для поточного оцінювання. Завдання складені в такий спосіб, щоб учителі могли продемонструвати свій прогрес, здатність запроваджувати набуті уміння у практику (напр., адаптувати та розробляти навчальні матеріали) та вміння самооцінювання. Вибір та кількість завдань залежить від обраної інститутом післядипломної педагогічної освіти моделі курсової підготовки.

Підсумкове оцінювання може варіюватись відповідно до моделі курсової підготовки та відображає загальні досягнення вчителів.

Вчителі можуть завантажувати виконані завдання в електронний портфоліо. Е-портфоліо вчителя свідчить про рівень його професійного розвитку, спонукає до самоаналізу та заохочує до співпраці з колегами.

Прикінцеві зауваження

Програма пропонує Основний курс, який є гнучким і модульним у своїй системі й розглядається як обов'язковий. Решта компонентів добирається фахівцями інститутів післядипломної педагогічної освіти залежно від регіональних потреб.

Рамка безперервного професійного вдосконалення вчителів іноземних мов

	Освітньо-кваліфікаційний рівень		
	1. Нефахівець	2. Молодий спеціаліст	3. Спеціаліст другої категорії
Профіль	Студент вищого навчального закладу за спеціальністю «англійська мова». Учитель нефахівець з англійської мови	Кваліфікований учитель англійської мови на початку професійної діяльності, який використовує на практиці здобуті знання та вміння	Кваліфікований учитель, який постійно вдосконалює та систематизує набуті вміння, а також поглиблює розуміння процесів учіння та навчання.
Кваліфікація	Здобуває освітньо-кваліфікаційний рівень вчителя англійської мови	Має повну фахову вищу освіту	Має повну фахову вищу освіту
Рівень володіння мовою згідно з Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти	Будь-який від A1 до C2	Не нижче B1. Учителі на цьому рівні можуть мати значну потребу в підвищенні рівня володіння мовою.	Не нижче B1. Учителі на цьому рівні можуть все ще мати значну потребу в підвищенні рівня володіння мовою.

	Освітньо-кваліфікаційний рівень		
	4. Спеціаліст першої категорії	5. Спеціаліст вищої категорії	6. Спеціаліст вищої категорії (старший учитель, учитель-методист)
Профіль	Досвідчений кваліфікований учитель, який демонструє ефективність фахового вдосконалення у своїй сфері діяльності, активно підтримує власні знання та вміння на сучасному професійному рівні	Високо досвідчений учитель англійської мови, який готовий навчати або вже навчає інших учителів шляхом проведення тренінгів, майстер-класів, практикумів і т. ін.	Фахівець, який вносить пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу; досвідчений викладач-тренер; керівник методичного об'єднання вчителів; заступник директора школи, автор підручників.
Кваліфікація	Має повну фахову вищу освіту	Має повну фахову вищу освіту та, можливо, науковий ступінь	Має повну фахову вищу освіту та, можливо, науковий ступінь
Рівень володіння мовою згідно з Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти	Не нижче B2	Не нижче B2	Не нижче C1

Складові професійної діяльності — 1. Нефахівець

Вчителі англійської мови цієї категорії демонструють компетентність у таких сферах:

Планування уроків та курсів	Розуміння учнів	Організація уроку
Розуміють принципи розроблення ефективного плану уроку	Розуміють принципи визначення потреб учнів	Підтримують увагу учнів на уроці та залучають до активної роботи
Розуміють підходи до планування уроків згідно з навчальним контекстом	Розуміють принципи теорії вивчення іноземної мови та опанування мовою	Проводять урок відповідно до запланованого часу, з чітко визначеними етапами та чіткими інструкціями
Володіють інформацією про різноманітні навчальні матеріали та ресурси, необхідні для проведення уроку	Розуміють та враховують чинники, що впливають на поведінку учнів, як-от: соціальні та родинні чинники, здібності, особливі потреби та особливості сприймання й засвоєння навчального матеріалу	Створюють учням відповідні можливості для роботи на уроці та дають відгуки на їхні дії
Розуміють, як аналізувати та оцінювати план уроку	Розуміють, як задовольнити індивідуальні потреби учнів під час планування та проведення уроку	Розуміють правила нормативної поведінки учня на уроці
Розуміють принципи розробки навчального курсу		Набувають досвіду через рефлексію організації уроку

Оцінювання навчальних досягнень	Знання предмета «англійська мова»	Керування власним професійним розвитком
Знають і розуміють особливості використання різноманітних форм оцінювання	Проводять урок правильною й вільною англійською як мовою навчання	Розуміють шаблі професійного зростання у кар'єрі вчителя
Використовують шкалу оцінювання та оцінюють учнів за рівнем володіння уміннями в чотирьох видах мовленнєвої діяльності, а також фонетикою, граматику та лексику	Користуються різними довідковими матеріалами, щоб бути впевненими у знаннях правил і правильного використанні англійської як мови навчання	Розуміють принципи рефлексії та ведуть щоденник самоаналізу
Складають прості тестові завдання	Чітко пояснюють англійською мовою правила й аспекти використання мови	Співпрацюють з колегами
Аналізують і коментують помилки учнів	Застосовують власний досвід вивчення англійської мови задля потреб учнів	Знають, як тримати себе на сучасному професійному рівні в галузі викладання англійської мови
	Володіють критеріями доцільного використання на уроці рідної та іноземної мови, а також прийомами вирішення ситуації, коли учні не розуміють англійською мовою	Розуміють, як спостерігати за уроками інших учителів та вивчати їхній досвід

Складові професійної діяльності — 2. Молодий спеціаліст

Вчителі англійської мови цієї категорії демонструють компетентність у таких сферах:

Планування уроків та курсів	Розуміння учнів	Організація уроку
Планують уроки згідно з потребами учнів та вимогами навчальних програм	Вивчають потреби учнів, як вони їх розуміють, та шукають шляхи їх задоволення у межах навчальних програм	Ефективно організовують учнів на виконання завдань уроку завдяки чітким інструкціям і раціональному розподілу часу
Продумують зміст уроку (мовні аспекти, знання та вміння) та передбачають труднощі, що можуть виникнути в учнів	Дають поради учням щодо розвитку їхніх навчальних стратегій	Забезпечують чітке розуміння учнями цілей уроку та як різні завдання на уроці сприятимуть їх досягненню
Добирають і адаптують різноманітні навчальні матеріали та ресурси, використовують обладнання відповідно до мети уроку	Домагаються того, щоб учні користувалися ресурсами для самостійного навчання, а саме, словниками, глосаріями, веб-сайтами, іншими можливостями для самостійної роботи	Виявляють чутливість до реакцій учнів, адаптують урок у відповідь на них і дають корисні відгуки на досягнення учнів
Логічно структурують етапи уроку, визначають необхідний час для запланованих видів діяльності, включаючи моніторинг і зворотній зв'язок	Постійно звертаються до більш досвідчених колег за порадами з питань розуміння учнів	Виявляють будь-які проблеми у поведінці учнів та адекватно їх вирішують
Враховують результати рефлексії попередніх уроків з метою удосконалення планування		Вдосконалюють уміння організації класу через рефлексію, дискусію та спостереження за уроками інших вчителів

Оцінювання навчальних досягнень	Знання предмета «англійська мова»	Керування власним професійним розвитком
Аналізують особисті досягнення учнів та дають відгуки щодо їхнього подальшого розвитку	Демонструють базові знання основних мовних аспектів, які вивчаються	Визначають цілі та планують свій професійний розвиток для досягнення поставленої мети
Відстежують помилки і проблеми учнів і реагують на них відповідними завданнями та порадами задля їхнього прогресу	Використовують довідкові матеріали та допомогу колег для покращення розуміння предмета	Здатні до рефлексії власного професійного розвитку та діють відповідно до результатів самоаналізу
Своєчасно та доречно адмініструють, перевіряють та коментують тести, а також ведуть чіткий облік оцінок	Демонструють прагнення до вдосконалення правильності та відповідності понять/умінь/мови	Користуються підтримкою колег, особливо більш досвідчених, та продовжують навчання
Аналізують результативність уроків та шляхи їх удосконалення, а також звертаються за відгуками та підтримкою до більш досвідчених колег	Добирають мовний матеріал і термінологію відповідно до рівня володіння мовою учнями, типу курсу або уроку	Стежать за новинками в методиці викладання мови
	Пов'язують зміст навчального матеріалу з реальними життєвими ситуаціями	Вдосконалюють фахову майстерність шляхом дискусій та спостереження за роботою інших вчителів, а також спостереження й аналізу власних уроків

Складові професійної діяльності — 3. Спеціаліст другої категорії

Вчителі англійської мови цієї категорії демонструють компетентність у таких сферах:

Планування уроків та курсів	Розуміння учнів	Організація уроку
Розробляють навчальні курси, враховуючи довгострокові потреби учнів та цілі навчання, а також усвідомлюючи роль окремих уроків у досягненні поставленої мети	Аналізують потреби учнів та адаптують методи викладання та навчальні матеріали до їхніх потреб і особливостей сприймання та засвоєння навчального матеріалу	Ефективно організовують учнів з метою оптимізації процесу навчання, завдяки формуванню груп відповідно до стилів учіння, здібностей учнів та їхніх стосунків
Інтегрують процеси навчання та учіння мови під час планування уроків	Залучають учнів до процесу учіння у різний спосіб та допомагають їм знаходити власні стилі та добирати необхідні стратегії учіння	Забезпечують плавні переходи між видами діяльності та оптимально використовують час на уроці з метою досягнення поставлених цілей
Розробляють власні навчальні матеріали для реалізації мети уроку	Скеровують учнів на пошук навчальних можливостей поза класом та максимальне їх використання для подальшого самовдосконалення	Заохочують учнів допомагати та давати відгуки про діяльність один одного
Планують альтернативні види діяльності, технології моніторингу та зворотнього зв'язку у відповідь на навчальну реакцію учнів	Поглиблюють власне розуміння учнів шляхом рефлексії, читання відповідної літератури та дискусій з колегами	Підтримують хорошу дисципліну в класі та реагують на будь-які конфлікти, провини та неспокій
Здійснюють активний пошук нових ідей та навчальних матеріалів для підвищення ефективності планування		Впевнено використовують наявні ресурси та технології, щоб зробити учіння вмотивованим і якісним

Оцінювання навчальних досягнень	Знання предмета «англійська мова»	Керування власним професійним розвитком
Оцінюють особисті потреби учнів задля визначення реалістичних цілей уроку	Добре розуміють аспекти мови, яких навчають	Визначають цілі та планують свій професійний розвиток для досягнення поставленої мети
Аналізують помилки та труднощі учнів з метою подальшого планування та корегування навчального процесу	Відчувають себе впевнено, допомагаючи менш досвідченим учителям з питань навчання англійської мови	Удосконалюють фахову майстерність шляхом аналізу власної педагогічної діяльності
Адаптують та розробляють тести, які відповідають рівню підготовки учнів, та ефективно готують учнів до державної атестації	Демонструють здатність надавати точну і відповідну інформацію про поняття, вміння, аспекти мови	Погоджуються на відвідування власних уроків колегами задля свого професійного розвитку
Оцінюють та конструктивно коментують виконання учнями тестових завдань задля покращення результативності їхньої діяльності	Використовують різні підходи до добору змісту навчання і застосовують свої знання, щоб допомогти учням у роз'ясненні складних питань	Постійно поновлюють свої знання в галузі викладання англійської мови
	Аналізують і навчають більш складних понять, умінь, аспектів мови, використовуючи відповідні довідкові матеріали	Постійно обмінюються досвідом і думками з іншими вчителями

Складові професійної діяльності — 4. Спеціаліст першої категорії

Вчителі англійської мови цієї категорії демонструють компетентність у таких сферах:

Планування уроків та курсів	Розуміння учнів	Організація уроку
Планують уроки, глибоко розуміючи та усвідомлюючи відповідні аспекти навчання мови	Використовують різноманітні шляхи визначення потреб учнів та розробляють індивідуальні навчальні плани	Розвивають в учнів здатність розуміти їхню роль у класі в цілому та в групових видах діяльності
Урізноманітнюють види діяльності на уроці, враховуючи принципи диференціації та індивідуалізації навчання	Допомагають учням визначати та розробляти способи реалізації ефективних навчальних стратегій	Встановлюють певні правила в класі, що забезпечують плавний перебіг уроку
Беруть участь у створенні навчально-методичного забезпечення процесу вивчення мови на рівні навчального закладу	Заохочують учнів до планування їхнього учіння, моніторингу власних досягнень і самооцінювання	Створюють середовище в класі, в якому активно підтримуються учні з різними навчальними потребами та рівнем підготовленості
Використовують різноманітні навчальні технології в ході уроку відповідно до навчальних ситуацій	Досліджують навчальну діяльність в класі задля кращого розуміння учнів та обмінюються досвідом з колегами	Підтримують високий рівень дисципліни в класі, де панує співпраця учнів, ефективно та чутливо вирішують будь-які питання
Застосовують творчий підхід, інноваційні технології та уяву до планування уроку		Демонструють хороший рівень викладання, діляться знаннями з іншими, навчають і наставляють менш досвідчених учителів

Оцінювання навчальних досягнень	Знання предмета «англійська мова»	Керування власним професійним розвитком
Враховують результати оцінювання під час визначення реалістичних та складних цілей кожному учню	Демонструють академічні знання аспектів мови, якої навчають, і адекватно їх застосовують	Мають чіткі цілі щодо професійного розвитку та шляхів їх досягнення
Використовують результати оцінювання навчальних досягнень учнів для вдосконалення процесу навчання	Обмінюються з іншими вчителями знаннями предмета і досвідом їх застосування на практиці	Слугують прикладом професійної майстерності для інших учителів, як у якості викладання, так і в здатності до безперервного навчання
Аналізують навчальні досягнення учнів та інформують керівництво школи та колег про вплив різноманітних підходів та стратегій оцінювання на процес навчання	Підтримують учнів у їхньому власному процесі аналізу і дослідження понять, умінь, аспектів мови	Здійснюють наставництво та консультують інших учителів
Аналізують результативність власної діяльності та діяльності учнів на уроці задля кращого розуміння ефективного оцінювання. Діляться власним досвідом з колегами	Виявляють високий рівень чутливості, творчості, майстерності у наданні точної та відповідної інформації про поняття, вміння, аспекти мови, маючи на увазі конкретні результати учіння	Використовують власний досвід для оцінювання та адаптації всього нового відповідно до власного розуміння ефективної діяльності
	Готують учнів до аналізу складних понять, умінь, аспектів мови	Роблять внесок у розвиток професії шляхом написання статей, розроблення навчальних матеріалів, участі у фахових форумах або мережах і через проведення практичних семінарів

Складові професійної діяльності — 5. Спеціаліст вищої категорії

Вчителі англійської мови цієї категорії — це високо досвідчені вчителі. Окремі вчителі готуються або вже почали виконувати додаткові ролі викладача-тренера, наставника, керівника методичного об'єднання.

Вчителі демонструють компетентність в усіх сферах попередніх категорій, а також:

- мають відмінний рівень володіння англійською мовою та використовують англійську як мову навчання
- постійно підвищують свою власну професійну майстерність
- визнані іншими вчителями як хороші практики — можливо консультують колеґ
- можуть керувати групою вчителів
- діляться досвідом, власним розумінням предмета з колеґами
- через навчання та тренінги готуються до виконання додаткових ролей, як-от: тренер, розробник навчальних матеріалів, менеджер
- підтримують та оновлюють знання та експертизу в професії, що змінюється
- підтримують позитивне ставлення до викликів та змін
- шукають можливості для публікацій та лідерства в освітніх заходах
- більше залучаються до діяльності професійних асоціацій.

Складові професійної діяльності — 6. Спеціаліст вищої категорії (старший вчитель, вчитель-методист)

Вчителі англійської мови цієї категорії — це високо досвідчені вчителі, які можуть виконувати додаткові ролі викладача-тренера в галузі додипломної та післядипломної освіти.

Вчителі демонструють компетентність в усіх сферах попередніх категорій, а також:

- впевнені в своїх уміннях та знаннях в галузі викладання англійської мови для того, щоб тренувати та наставляти інших вчителів
- можуть брати участь у програмах і проектах післядипломної освіти
- можуть працювати в галузі дистанційної (онлайн) освіти
- можуть суміщати роботу вчителя та тренера
- можуть працювати в інституті післядипломної освіти
- активно підвищують свою власну фахову майстерність
- підтримують кар'єру викладача-тренера та розвивають впевненість в цій ролі
- розвивають уміння в галузі онлайн освіти
- розуміють стандарти фахової підготовки вчителя
- беруть участь у діяльності вчительської спільноти за межами свого навчального закладу
- ведуть дослідження в галузі освіти вчителів та застосовують результати на практиці
- спостерігають за уроками інших вчителів та аналізують їх
- ведуть семінари з фахового удосконалення
- тренують та наставляють вчителів
- заохочують вчителів до рефлексії та оцінки власної діяльності
- надають навчальні ресурси та поради вчителям
- виступають з доповідями та проводять майстерні під час тренінгів та конференцій
- пишуть книжки та статті на теми, пов'язані з освітою вчителів
- здійснюють освітні проекти
- розробляють курси
- створюють та керують освітніми мережами.

CURRICULUM

Overview

The development of a new curriculum for In-Service Teacher Training Institutes has been initiated by the Ministry of Education and Science, Youth and Sport of Ukraine. This initiative is evidence to the long-term mutually beneficial co-operation of the Ministry and the British Council Ukraine. A similar joint project was delivered in 1998-2002 which reflected the needs of the time. The project was further supported by means of conferences, workshops, summer schools which were held within the framework of national and international programmes. However, the constantly changing society requires significant changes to the levels of language proficiency, the search for new approaches to the selection of content and materials design, the use of appropriate forms and types of assessment.

This curriculum and the course which it offers have been drawn up by the team of INSET educationalists from the materials developed by the British Council Teacher Development team in co-operation with other expert materials writers.

Rationale

New teaching and learning conditions require focusing on development and learning by doing which, in its turn, requires revising the content of in-service teacher professional development, designing of new teaching resources and breaking the stereotypic attitude to a teacher as a transmitter of knowledge. The Curriculum takes into account the following:

- the State Standards for primary and basic secondary education
- the National secondary school curriculum for foreign languages
- the introduction of the first foreign language from grade 1 in all Ukrainian secondary schools in 2012
- the introduction of the second foreign language from grade 5 in all Ukrainian secondary schools in 2013
- the integration of information and communication technologies (ICT) into the learning/teaching process
- the Common European Framework of Reference for Languages
- the Language Education Policy Profile (Ukraine).

Structure and content

The Curriculum provides for a core course, elective units and elective specialism courses.

Core Modules	Recommended number of hours (45 mins)
Module 1: Getting started	12
1. How learners learn language	4
2. Learning styles	4
3. Lesson planning	4
Module 2: Language awareness	14
1. Teaching vocabulary	4
2. Teaching grammar	6
3. Mistakes management	4
Module 3: Skills	25
1. Teaching listening	4
2. Teaching speaking	6
3. Teaching reading	5
4. Teaching writing	4
5. Teaching integrated skills	6
Module 4: Classroom issues	21
1. Classroom management	4
2. The learner-centred classroom	4
3. Task-based learning	5
4. Introduction to learning technologies	4
5. Testing and evaluation	4
Module 5: Reflective practitioner	8
1. Reflective practice	4
2. Teacher portfolio	4
Total	80

The Core Course is supplemented by a number of elective units which are selected according to the teachers' professional needs and interests.

Elective units	Recommended number of hours (45 mins)
1. Motivating teenagers	5
2. Mixed ability classes	5
3. Culture	5
4. Project based learning	4

There are also elective specialism courses to satisfy teachers' special interests.

Elective specialism courses provided by the British Council	Recommended number of hours (45 mins)	
	face-to-face	online
1. Steps to Success for newly-qualified teachers		60
2. Primary Essentials	30	35
3. Certificate in Secondary English Language Teaching	50	60
4. Use of ICT	40	50

The Curriculum focuses on teacher professional knowledge, skills and attitudes and enables teachers to move to a higher level in their development according to the Continuing Professional Development Framework designed by the British Council and further developed by national INSET educationalists.

Approach and methodology

The Curriculum is task-based, experiential and participant-centred. It promotes classroom action research and involves reflection on learning and teaching experience.

The Curriculum encourages teachers to create a life-long learning e-portfolio to support their continuing professional development. The e-portfolio enables teachers to plan, review and assess their professional development. Teachers can display exemplars of their work over time and demonstrate their growth as professionals. E-portfolios may also be used as part of a formal school evaluation process.

Target groups

The Curriculum is intended to meet the needs of all categories of teachers. This can be achieved through the modular organisation of the mandatory core course, elective units and specialism courses (both face-to-face provided by INSETs or online provided by the British Council).

The decision on the final organisation of the course for a particular category of teachers is taken by INSET educationalists after teacher professional needs analysis.

Overall aims

The Curriculum aims to:

- facilitate teachers' life-long professional development through reflection on their practices, attitudes and beliefs; self-evaluation and collaboration with other teachers
- challenge the stereotypic attitude to a teacher as a transmitter of knowledge and raise teachers' awareness of their role as facilitators with a special focus on learning and learning outcomes
- promote the use of information and communication technologies in/outside the classroom to make learning more effective and interactive
- motivate teachers to use teacher development tools such as classroom action research, observation, reflection, e-portfolio.

Overall outcomes

Having completed an in-service development course, teachers will be able to:

- demonstrate their reflection and self-evaluation skills through effective use of teacher development tools
- analyse the key differences between language acquisition and language learning, as well as demonstrate the ability and techniques to facilitate learning
- analyse advantages and disadvantages of ICT and identify ways of integrating them into the learning process
- use effective professional development tools.

Assessment

Assessment is an indispensable part of teacher professional development and is used to measure overall learning outcomes (Summative assessment) and module learning outcomes (Formative assessment).

The core course, elective units and specialism courses offer a selection of assignments for formative assessment. The assignments are designed to reflect teachers' progress, their ability to put new learning into practice (e.g. adapt and design materials), and their self-evaluation skills. The choice and the number of assignments depend on the INSET model.

Summative assessment varies according to the INSET model and reflects teachers' overall achievements.

Teachers can upload their assignments to their e-portfolios which will serve as evidence of teachers' professional development, enhance teachers' self-reflection and encourage teacher collaboration.

Final remarks

The Curriculum offers a modular and flexible set of materials to satisfy a wide range of teachers' needs. The Core Course is essential; other components are selected by INSET educationalists according to regional context.

Continuing Professional Development (CPD) Framework for Teachers of English

	Stage		
	1 Starting	2 Newly-qualified	3 Developing
Brief profile	Trainee teacher of English involved in initial training. Also unqualified teachers of English	Qualified teacher of English in the first or second year of practice, putting training into practice	Teacher beyond the newly-qualified stage, who needs to consolidate essential skills and build further understanding of teaching and learning
Qualification	Studying for an initial qualification	Possessing an initial qualification recognised by the state system	Possessing an initial qualification recognised by the state system
Language Level	Anywhere in the range A1–C2	B1+ Teachers at this level may have significant language development needs	B1+ Teachers at this level may still have significant language development needs

	Stage		
	4 Proficient	5 Advanced	6 Specialist
Brief profile	Experienced qualified teacher with evidence of further training and all-round competence in their areas (primary, secondary, vocational, etc.), and active in keeping professionally up-to-date	Highly experienced English language teaching practitioner. Some may also be preparing for or beginning to take on specialist roles in ELT in their educational contexts	Sector expert (primary, secondary, adults, ESP, testing etc.) who advises on policy and practice; experienced teacher trainer; head of department or director of studies; course book writer; HE lecturer
Qualification	Possessing an initial qualification recognised by the state system, and possibly a further diploma	Possessing an initial qualification recognised by the state system, and possibly a further diploma and/or a higher degree (masters, PhD)	Possessing an initial qualification recognised by the state system, and possibly a further diploma and/or a higher degree (masters, PhD)
Language Level	B2+	B2+	C1+

Professional behaviours – Stage 1 Starting – Learning the principles

By the end of this stage, teachers of English should be able to demonstrate the following skills and competences in these areas:

Planning lessons and courses	Understanding learners	Managing the lesson
Understand the principles of designing effective lesson plans	Understand the principles of evaluating learner needs	Keep learners focused and involved in the lesson
Understand teaching approaches used in planning lessons in the teaching context they are preparing for	Understand the principles of learning theory and second language acquisition	Manage a lesson according to timings, with clear stages and clear instructions
Have a knowledge of a range of materials and resources for the classroom	Take into account factors that influence learner behaviour, such as social and family factors, abilities, special needs and learning styles	Provide relevant opportunities for learner participation and feedback on participation
Have an understanding of how to evaluate a lesson plan.	Understand how to cater for individual needs in the planning and conduct of a lesson	Understand standards of good learner behaviour in the classroom
Understand the principles of course design		Learn from reflections on problems and successes encountered in managing the lesson

Evaluating and assessing learning	Knowing the subject of English	Managing own professional development
Are familiar with and understand the specific application of different forms of assessment	Manage a lesson accurately and fluently in English as the language of the classroom	Understand steps to progression in their career as a teacher
Use an assessment scale and grade learners' work in the four skills and pronunciation, grammar and vocabulary	Consult a range of reference materials to ensure correct knowledge of rules and language in use in teaching English	Understand the principles of reflective practice and keep a reflective journal
Write simple test exercises	Explain rules and aspects of English in use accurately in English	Collaborate with colleagues
Analyse errors and provide feedback on errors to learners	Apply own knowledge of learning English to the needs of the learners	Know how to keep up-to-date in ELT
	Have criteria for using L1 and L2 appropriately in the lesson, and techniques for dealing with the situation when learners don't understand in English	Understand how to observe and learn from other teachers

Professional behaviours – Stage 2 Newly-qualified – Putting principles into practice

By the end of this stage, teachers of English should be able to demonstrate the following skills and competences in these areas:

Planning lessons and courses	Understanding learners	Managing the lesson
Plan lessons to meet the needs of learners and to achieve course objectives according to the syllabus	Find out what learners perceive as their needs and seek to meet their needs within the given syllabus	Efficiently manage the organisation of the learners so that they can carry out the lesson tasks, with clear instructions and timings
Analyse aspects of the target language, knowledge and skills to be presented in the lesson, and anticipate the problems that learners may face	Advise students on developing their learning strategies	Ensure the learners clearly understand the objectives and how the lesson steps will achieve these
Uses a variety of materials, activities, resources and equipment, as appropriate to the objectives of the lesson	Ensure learners use resources that assist individual learning, such as dictionaries, vocabulary note books, web sites and self-access facilities	Are sensitive to the responses of the learners, adapt the lesson in response to these, and give useful feedback on achievement
Order lesson stages logically and allocate appropriate time for activities including monitoring and feedback	Actively seek the advice of more experienced colleagues in understanding learners	Identify any problems in learner behaviour and be able to deal with them appropriately
Incorporate learning from reflection on previous lessons to improve plans		Improve classroom management skills through reflection, discussion, and the observation of other teachers

Evaluating and assessing learning	Knowing the subject of English	Managing own professional development
Analyse individual learner's progress and give developmental feedback to learners	Demonstrate a basic understanding of the main language areas that they teach	Identify goals and plan development to achieve those goals
Monitor learners' errors and problems and respond with appropriate tasks and advice to encourage progress	Use reference materials and help from colleagues to develop understanding	Are able to reflect on their own development and act on this reflection
Administer, mark and give feedback on tests and assessment in a timely and appropriate fashion and maintain accurate assessment records	Demonstrate a commitment to developing accuracy and appropriacy of concepts/skills/language	Get support from others, especially those more experienced, and undertake further training
Reflect on the success of lessons and ways to improve them and seek feedback and support from more experienced staff	Select language and terminology appropriate to the level of the learners and the type of course or lesson	Keep up to date with the latest methodologies
	Relate content area to real-life situations and applications	Improve teaching skills through discussion, observation of other teachers and developmental observation and feedback on own lessons

Professional behaviours – Stage 3 Developing – Building confidence and skills

By the end of this stage, teachers of English should be able to demonstrate the following skills and competences in these areas:

Planning lessons and courses	Understanding learners	Managing the lesson
Design courses with a clear view of the long-term needs and goals of the group of learners, and how individual lessons contribute to these goals	Carry out needs analyses and adapt teaching and materials to suit learners' needs and learning styles	Effectively organise learners to maximise learning, including organising groups based on learning styles, abilities and relationships
Integrate the teaching and learning of target language, knowledge and skills in planning lessons	Involve the learners in different ways for learning to help them find their own styles and strategies for learning	Manage smooth transitions between activities and optimise timing in lessons to achieve lesson objectives
Design own materials to meet lesson aims	Guide learners in finding learning opportunities outside the classroom and making the most of these to progress	Help learners to assist and give feedback to each other
Plan alternative activities, monitoring and feedback methods to respond to different learner reactions	Deepen your understanding of learners by reflection, reading and discussion with colleagues	Maintain good discipline in class and respond to any conflicts, misbehaviour or unrest
Actively seek out new ideas and materials to enhance lesson plans		Use available resources and technology with confidence to motivate and enhance learning

Evaluating and assessing learning	Knowing the subject of English	Managing own professional development
Assess individual learners' needs and use this understanding to set realistic goals for the group	Demonstrate a good understanding of the language areas that they teach	Identify goals and plan development to achieve those goals
Analyse learners' errors and difficulties and apply this understanding to future planning of the course	Feel confident in helping less experienced teachers with English language issues	Build professional expertise from reflection on their own practice
Adapt and develop tests appropriate to groups of learners and prepare learners effectively for formal assessment	Demonstrate the ability to provide accurate and appropriate information about concepts/skills/language	Are willing to be observed by other staff as part of their development
Evaluate learner performance in tests and assessment and provide effective feedback for them to improve performance	Use different approaches to the content area and use this knowledge to help clarify issues to learners	Actively update themselves on new developments in ELT
	Analyse and teach more complex concepts/skills/ language using appropriate reference materials	Regularly share experiences and ideas with other teachers

Professional behaviours – Stage 4 Proficient – Demonstrating confidence, experience and reflection

By the end of this stage, teachers of English should be able to demonstrate the following skills and competences in these areas:

Planning lessons and courses	Understanding learners	Managing the lesson
Plan lessons with an in-depth understanding, knowledge and awareness of relevant issues in the teaching of target language, knowledge and skills	Use a comprehensive range of ways for identifying the needs of learners and develop individual learning plans	Develop learners' understanding of their own roles in the class as a whole and in group activities
Plan alternatives in the lesson that meet the needs of different learners in the group	Help learners identify and develop routines to put into practice learning strategies suitable to them	Develop classroom routines which ensure the smooth running of the lesson
Contribute to the development of courses in the teaching institution	Ensure learners plan their learning, keep records of progress and assess themselves	Establish a classroom culture that actively supports learners with different needs and backgrounds
Incorporate a wide range of teaching techniques that can be applied to different developments in the lesson	Use classroom research to help understand learners and share this understanding with others	Maintain high standards of discipline with the active collaboration of the learners, and resolve any issues in an effective and sensitive manner
Incorporate creativity, imagination and innovation into lesson planning		Demonstrate good practice, share knowledge with others and coach and mentor less experienced teachers

Evaluating and assessing learning	Knowing the subject of English	Managing own professional development
Use assessment to set realistic and challenging goals for individual students within the group	Demonstrate an academic understanding of the language areas that they teach and apply this pedagogically	Have clear development goals and plans to achieve those goals
Apply evaluation of learners' performance to further development of the course	Share subject knowledge and classroom application with other teachers	Are an example of professional expertise to other teachers, in the quality of their practice and their ability to continually learn
Analyse learner performance and provide feedback to colleagues and authorities on the impact on learning of different approaches and strategies to evaluation and assessment	Support learners in their own analysis and exploration of concepts/skills/language	Regularly mentor and provide advice to other teachers
Use classroom research and reflection to increase understanding of effective evaluation and assessment and share this understanding with colleagues	Demonstrate a high level of sensitivity, creativity and skill in providing accurate and appropriate information about concepts/skills/language with specific learning outcomes in mind	Use their own experience to evaluate and adapt new developments to their understanding of good practice
	Actively keep up-to-date with developments and research in the English language	Contribute to their profession by writing articles, developing new materials, contributing to forums or networks or leading workshops

Professional behaviours – Stage 5 Advanced

At this stage, teachers of English are highly experienced language teaching practitioners. Some may also be preparing for or beginning to take on specialist roles in ELT in their educational contexts.

Teachers of English should be able to demonstrate the skills and competences from Stages 1–4 and:

- have excellent English language skills, making English the language of the classroom
- are active in their own continuing professional development
- are recognised by other teachers as a good practitioner – possibly advising or mentoring colleagues
- may be leading a group of teachers
- share experience, understanding and challenges with colleagues
- may be preparing through study or training for a more specialist role, such as teacher trainer, materials developer, manager
- maintain and refresh knowledge and expertise in a changing profession
- maintaining a positive attitude to challenges and change
- want opportunities to publish or lead in ELT activity
- get more involved in professional associations.

Professional behaviours – Stage 6 Specialist

At this stage, teachers of English are highly experienced English language teaching practitioners who may take on an additional role of a teacher trainer in pre-service or in-service sector.

Teachers of English should be able to demonstrate the skills and competences from Stages 1–5 and:

- are confident that they have the ELT skills and knowledge to effectively train and mentor other teachers
- may be working on an in-service teacher training programme or project
- may be working in online teacher education
- may combine the roles of trainer and teacher
- may work for an in-service training institution or organisation
- are active in your own CPD
- maintain their career pathway as a teacher trainer
- develop skills in online teacher education
- understand standards for effective teacher training
- participate in the wider English language teacher training community
- undertake and applying research to teacher education
- carry out observations and give feedback
- managing staff development seminars
- coach and mentor
- encourage teachers to reflect on and assess their own teaching
- act as a resource provider and guide
- deliver talks and workshops at training events and conferences
- write books and articles on teacher education activities and topics
- run projects
- design courses
- build and run networks.